

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PSZ.II.431.15.2023

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI w Kielcach Oddział Obsługi Klienta	
Wyst. dnia	25. 04. 2023
L.dz. .... zał.	
Podpis	

Kielce, dnia 24.04.23v

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

s. Dobromiła Teresa Kurek
Dyrektor
Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych
„Dom Ojca Gwidona Nr 1 i Nr 2”
ul. Radziwiłłowska 4a
28-133 Pacanów

Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach, przesyła wystąpienie pokontrolne z kontroli w trybie zwykłym, która przeprowadzona została w dniach 3 – 5 kwietnia 2023 r. w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych „Dom Ojca Gwidona Nr 1” i „Dom Ojca Gwidona Nr 2” w Pacanowie.

Kontrola przeprowadzona była na podstawie:

- art. 122, art. 122a i art. 197a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022, poz. 447 ze zm.),
- rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

Kontrolę przeprowadzili pracownicy Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Powiatowego i Województwa w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia, w składzie:

- 1. Pani Katarzyna Arendarska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 01), upoważnienie nr 203/2023 z dnia 29.03.2023 r. - przewodnicząca zespołu kontrolerów;
- 2. Pani Anna Krupa-Pawłowska** – Inspektor Wojewódzki (legitymacja służbowa nr 06), upoważnienie nr 204/2023 z dnia 29.03.2023 r.

wiepodległa

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.
2. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.
3. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.
4. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

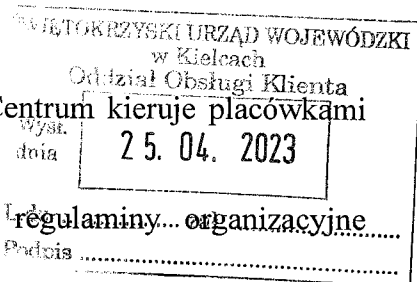
Okres objęty kontrolą: stan aktualny na dzień kontroli dotyczący funkcjonowania placówek i wychowanków.

Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta, w szczególności przez określenie stanu faktycznego oraz ujawnionych uchybień lub nieprawidłowości, a także zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych uchybień lub nieprawidłowości oraz wskazanie osób odpowiedzialnych za ich powstanie.

Integralną część niniejszego wystąpienia pokontrolnego stanowią pisemne informacje z zakresu kontroli przygotowane przez Dyrektora Centrum Obsługi Placówek dotyczące Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych „Dom Ojca Gwidona Nr 1” (zał. nr 1) i „Dom Ojca Gwidona Nr 2” (zał. nr 2).

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Pacanowie są jednostkami organizacyjnymi systemu pieczy zastępczej powiatu buskiego, prowadzonymi przez Zgromadzenie Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego De Saxia w Krakowie. Placówka „Dom Ojca Gwidona Nr 1” powstała w wyniku przekształcenia Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Zgromadzenia Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego im. Bł. Gwidona z Montpellier „Dom Ojca Gwidona” na mocy Uchwały nr 1 Rady Generalnej Zgromadzenia Sióstr Kanoniczek Ducha Świętego de Saxia z dnia 22.04.2021 r. Zgodnie z zapisem w/w Uchwały utworzona została Placówka „Dom Ojca Gwidona Nr 2”. Obydwie placówki funkcjonują w formie wyodrębnionych lokali w ramach jednego budynku wielorodzinnego. Każda placówka stanowi odrębność organizacyjną, spełniającą warunki mieszkaniowe, o których mowa w rozporządzeniu MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Wspólną obsługę administracyjną, finansową i organizacyjną, a także z zakresu rachunkowości i sprawozdawczości placówkom zapewnia Centrum Administracyjne Placówek w Pacanowie. Zgodnie z zapisami *Regulaminu organizacyjnego* Centrum zatrudnia pracowników administracji i obsługi, a także specjalistów tj.: psychologa, pedagoga, pracownika socjalnego, natomiast wychowawcy zatrudnieni są odpowiednio w „Domu Ojca Gwidona nr 1” i „Domu Ojca

Gwidona nr 2". W ramach zapewnienia wspólnej obsługi Dyrektor Centrum kieruje placówkami przy pomocy wyznaczonego wychowawcy koordynatora.

Placówki funkcjonują w oparciu o odrębne statuty oraz regulaminy... organizacyjne... zatwierdzone przez Przełożoną Generalną Zgromadzenia.

Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze Dom Nr 1 i Dom nr 2 zgodnie z Regulaminami Organizacyjnymi są placówkami typu socjalizacyjnego. Każda z placówek przeznaczona jest dla 14 wychowanków oraz posiada wyodrębniany adres:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Ojca Gwidona Nr 1”, ul. Radziwillówka 4a/2.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce w 2023 r. wynosi 5 774 zł. W czasie kontroli w Placówce nr 1 umieszczonych było 17 wychowanków w wieku od 8 do 25 lat. W placówce przebywa 6 rodzeństw, w tym: 3 – dwuosobowe, 1 – trzyosobowe i 1 - czteroosobowe. Sześcioro dzieci jest półsierotami.

Spośród dzieci: 8 pochodzi z powiatu buskiego, 1 z powiatu zielonogórskiego, 1 z powiatu skarżyskiego, 2 z powiatu wałeckiego, 2 z powiatu radomskiego i 3 z powiatu pińczowskiego. Do Placówki 14 dzieci trafiło z domu rodzinnego, natomiast 3 przebywało w rodzinie zastępczej. W 2022 roku placówkę opuściło 3 wychowanków z powodu usamodzielnienia, w tym dwóch zamieszkało w wynajmowanych mieszkaniach w Busku – Zdroju, natomiast jeden powrócił do rodziny biologicznej do Wałcza.

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Dom Ojca Gwidona Nr 2”, ul. Radziwillówka 4a/3.

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego wychowanka w placówce w 2023 r. wynosi 5 774 zł. W czasie kontroli w Placówce nr 2 umieszczonych było 15 wychowanków w wieku od 7 do 18 lat. W placówce przebywają 4 rodzeństwa, w tym: 1-pieciosobowe, 1 – trzyosobowe i 2 - dwuosobowe. Spośród dzieci: 9 pochodzi z powiatu buskiego, 3 z powiatu tarnogórskiego, 2 z powiatu skarżyskiego i 1 z powiatu pińczowskiego. Poprzednim miejscem pobytu dzieci były: dom rodzinny (14) i rodzina zastępcza (1). W 2022 roku placówkę opuściło 2 wychowanków, którzy usamodzielnili się i zamieszkali w wynajmowanych mieszkaniach.

Najmłodsi wychowankowie w wieku 7 lat zostali umieszczeni w placówkach wraz ze starszym rodzeństwem, co jest zgodne z art. 95 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Ponadto wszystkie dzieci umieszczone zostały w placówkach na mocy postanowień sądu, zgodne z art. 35 ust. 1 cyt. ustawy oraz skierowań wydanych przez właściwy powiat.

Opis działalności placówek w kontrolowanym zakresie:

1. Przestrzeganie standardów opieki i wychowania.

Całodobową opiekę i wychowanie dzieciom i młodzieży przebywającym w Placówkach opiekuńczo-wychowawczych Dom Ojca Gwidona nr 1 i nr 2 w Pacanowie zapewnia wykwalifikowana kadra. Struktura zatrudnienia w placówkach wygląda następująco:

- Dom nr 1: pięciu wychowawców zatrudnionych w wymiarze pełnego etatu oraz jeden wychowawca zatrudniony na pół etatu;
- Dom nr 2: sześciu wychowawców zatrudnionych w wymiarze pełnego etatu (w tym jedna osoba przebywająca na urlopie macierzyńskim) oraz jeden wychowawca zatrudniony na pół etatu.

W każdej z placówek wyznaczony wychowawca pełni rolę koordynatora. Dodatkowo Centrum Administracyjne zatrudnia specjalistów, którzy wspierają pracę wychowawców tj.: pedagoga i pracownika socjalnego w wymiarze pełnego etatu oraz psychologa zatrudnionego na podstawie umowy zlecenia (zał. nr 3). Pracę wychowawczą wspiera również Siostra Dyrektor, która zgodnie z art. 99 ust. 1 ustawy może pełnić równocześnie funkcję wychowawcy.

W trakcie kontroli przeanalizowano akta osobowe w/w pracowników stwierdzając, że wszyscy spełniają wymogi kwalifikacyjne dla zajmowanych stanowisk pracy, zgodnie z art. 98 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W aktach osobowych znajdowały się: dokumenty potwierdzające wykształcenie, aktualne zaświadczenia lekarskie, stosowne oświadczenia potwierdzające spełnianie wymagań, o których mowa w art. 98 ust. 3 pkt 1-3 cyt. ustawy oraz potwierdzenia o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym. Analizie poddano także zakresy czynności na poszczególnych stanowiskach stwierdzając, że są adekwatne do zajmowanych stanowisk pracy.

Opieka nad wychowankami sprawowana jest zgodnie z grafikiem opracowanym dla każdej z placówek na dany miesiąc. Z analizy grafików za okres styczeń-marzec 2023 r. wynika, że dyżury w trakcie dnia w każdej z placówek pełni jedna lub dwie osoby, w zależności od potrzeb (np. w godzinach 8:00-16:00 kiedy dzieci są w szkole – dyżur pełni 1 osoba; w godzinach popołudniowych np.: 14:00-22:00, 13:00-21:00, 16:00-21:00 – dyżur pełnią 2 osoby). Pedagog i pracownik socjalny, zgodnie z grafikami, wspierają wychowawców przede wszystkim w trakcie dziennych dyżurów (np. w godz. 8:00-16:00 10:00-18:00, 12:00-20:00).

Opieka nocna sprawowana jest w godzinach od 22:00 do 8:00, wówczas dyżur pełni 1 osoba w każdej placówce. Zgodnie z § 12 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, osoby sprawujące opiekę w godzinach nocnych są zobowiązane co najmniej trzykrotnie

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Oddział Obsługi Klienta
Wysł. 25.04.2023
Podpisa

w ciągu nocy przeprowadzać obchód. Obchody dokumentowane są w **Zeszytach dyżurów nocnych**. Z analizy zeszytów wynika, że obchody wykonywane są pięciokrotnie w ciągu nocy, ponadto wpisy zawierają uwagi dotyczące wychowanków oraz podpis osoby dyżurującej.....

W ramach opieki i wychowania w placówkach prowadzone są dodatkowo dwa zeszyty, które służą wymianie informacji pomiędzy kadrą placówek tj.:

- **Zeszyt bieżących informacji dotyczących pracy i wychowanków**, w którym pracownicy odnotowują najistotniejsze informacje związane z organizacją i przebiegiem dnia w placówce (wpisy dotyczą np.: zmiany leków podawanych danemu wychowankowi, objawów choroby dziecka, prac porządkowych wykonanych w placówkach, zastosowanych konsekwencji wobec wychowanków, sprawdzenia czystości, telefonów od rodziców, otrzymanych ocen niedostatecznych lub uwag w szkole, zgubionych lub zniszczonych rzeczy, pieniędzy przekazanych na bilet wychowankom itp.);
- **Zeszyt dotyczący ważnych informacji o wychowankach**, w którym zapisywane są najważniejsze informacje dotyczące zachowania wychowanków i stwarzanych przez nich trudności (wpisy dotyczą np.: samowolnego opuszczenia placówki, spóźnień po szkole, niedbałości na dyżurach porządkowych, awantur pomiędzy wychowankami, kradzieży przedmiotów, powrotu pod wpływem alkoholu itp.).

Z informacji uzyskanych podczas kontroli, analizy grafików oraz wpisów w wyżej opisanych zeszytach wynika, że zarówno opieka dzienna, jak i nocna sprawowana jest w sposób zapewniający bieżący i stały nadzór nad wychowankami.

Zasady pobytu i funkcjonowania wychowanków w placówkach zostały określone w regulaminach wewnętrznych, które zostały opracowane dla każdej z placówek. W dokumentach określono m.in: organizację, zakres działania i zasady funkcjonowania placówek, prawa i obowiązki wychowanków, formy nagradzania i konsekwencji, zasady pobytu poza placówkami, funkcjonowanie zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, prowadzoną dokumentację. Z treścią regulaminów zostali zapoznani wychowankowie, co potwierdzają załączone listy z podpisami. Dodatkowo, informacja o nagrodach i konsekwencjach, obowiązki wychowanków oraz numery telefonów do instytucji działających na rzecz dzieci, zamieszczone są na tablicach informacyjnych w aneksach kuchennych.

Zgodnie z zapisami w/w dokumentów, wychowankowie powyżej 13 r.ż. mogą samodzielnie przebywać poza placówką. Wszystkie zwolnienia i wyjścia oraz powroty do placówki należy zgłaszać dyżurującemu wychowawcy (np. do szkoły, na spacer, do sklepu). W okresie wiosenno-letnim pobyt poza placówkami w dni wolne od nauki szkolnej możliwy jest do godz. 20:00, natomiast w pozostałej dni do godz. 16:00 i po odrobieniu lekcji do godz. 20:00. W okresie

jesiennie-zimowym pobyt poza placówkami w dni wolne od nauki szkolnej możliwy jest do godz. 18:30, natomiast w pozostałej dni do godz. 16:00 i po odrobieniu lekcji do godz. 18:30. Wyjścia do kolegów i znajomych w przypadku dzieci do 16 r. ż. uzgadnia się z ich opiekunami. Pełnoletni wychowankowie mogą przebywać poza placówką poza wyżej określonymi godzinami według decyzji wychowawcy. W ramach bezpieczeństwa i dla dobra wychowanka, wychowawcy mogą sprawdzać docelowe miejsce pobytu wychowanka, a po powrocie powinni przeprowadzić rozmowę w ramach zainteresowania dzieckiem. Wszystkie wyjścia odnotowywane są w **Zeszytach zwolnień**, w których poza danymi wychowanka widnieje informacja dotycząca czasu i miejsca pobytu poza placówką. W przypadku nieprzestrzegania ustalonych godzin wychowawca w zeszycie wpisuje odpowiednie uwagi. Brak dodatkowych adnotacji lub uwag oznacza, że wychowanek powrócił do placówki zgodnie z ustaleniami.

W placówkach stosowany jest jednakowy system nagród i konsekwencji. Wychowankowie mogą być nagradzani za wzorową postawę, a w szczególności za: kulturę osobistą, życzliwość i koleżeńskość, odnoszenie się z szacunkiem do innych, wytrwałość w pracy nad sobą, pilność w nauce i osiągnięte sukcesy, rozwijanie swoich zainteresowań, wzorowe wykonywanie obowiązków, systematyczne dbanie o czystość i higienę oraz porządek, troskę o wizerunek placówki i godne reprezentowanie jej na zewnątrz, podejmowanie dodatkowej pracy na rzecz placówki oraz inne postawy i zachowania zasługujące zdaniem wychowawcy na szczególne wyróżnienie. Wychowanek może być wyróżniony lub nagrodzony w następujących formach: pochwała wychowawcy lub dyrektora na forum grupy, pochwała od rodziców, opiekunów lub rodziny zaprzyjaźnionej, nagroda rzeczowa w tym zwiększenie kieszonkowego, udział w dodatkowych imprezach kulturowych i turystycznych, specjalnie zorganizowany atrakcyjny wyjazd lub w innej formie określonej przez zespół wychowawców.

Natomiast wychowanek ponosi konsekwencje za nieprzestrzeganie obowiązków wynikających z regulaminu oraz inne naganne zachowanie w formie określonej dla danego zachowania np.: rozmowa wyjaśniająco – dyscyplinująca, zakaz wyjścia poza placówkę – nie dotyczy kontaktów z rodziną, powiadomienie rodziców lub policji, dodatkowe dyżury, kara porządkowa 1zł, zwrot ukradzionego mienia, naprawa wyrządzonych szkód, przeprosiny osób pokrzywdzonych, upomnienie lub nagana, zakaz lub ograniczenie korzystania z telewizji, komputera lub telefonu (w regulaminie wskazano jednocześnie, że wychowanek zawsze ma prawo do kontaktu telefonicznego z rodziną lub osobami bliskimi z telefonu służbowego placówki).

Jednym z zadań placówki opiekuńczo – wychowawczej jest przygotowanie dziecka do usamodzielnienia. W okresie objętym kontrolą usamodzielniało się łącznie pięciu wychowanków, z czego trzech wychowanków z Domu nr 1 oraz dwóch wychowanków z Domu nr 2. W trakcie

25.04.2023

kontroli przeanalizowano dokumentację związaną z procesem usamodzielniania wszystkich w/w wychowanków stwierdzając, że w przypadku czterech wychowanków wybór opiekuna usamodzielniania oraz opracowanie indywidualnych planów usamodzielniania odbywały się zgodnie z terminami i zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Natomiast w jednym przypadku wskazanie opiekuna usamodzielniania nastąpiło poza ustawowo przewidzianym terminie z uwagi na przebywanie wychowanka na ucieczce.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w zał. nr 1 i nr 2, opiekun usamodzielniania pomaga wychowankom w sprawach administracyjnych związanych np. z wynajęciem mieszkania, zapisaniem się do przychodni, pozyskaniem pomocy finansowej z PCPR. Wychowankowie, którzy w związku z usamodzielnieniem opuszczają placówki otrzymują zgromadzone środki finansowe (m.in. ze świadczenia wychowawczego 500+, przyznanych rent socjalnych, alimentów lub pozyskane od zaprzyjaźnionych osób) albo pomoc rzeczową (np. w postaci drobnego wyposażenia dla gospodarstwa domowego). Wychowankowie zamieszkujący w pobliżu placówki, utrzymują bezpośrednie kontakty z pracownikami oraz rówieśnikami, a placówka na bieżąco stara się ich wspierać w samodzielnym życiu.

Z informacji uzyskanych podczas kontroli wynika, że łącznie siedmiu wychowanków sprawia problemy wychowawcze, zarówno w szkole, jak i w placówce (czterech wychowanków z Domu nr 1 oraz troje wychowanków z Domu nr 2), które przejawiają się m.in.: lekceważącym stosunkiem do nauki i obowiązków, impulsywnym zachowaniem, agresją wobec innych lub autoagresją, wulgarnym słownictwem, wywoływaniem sytuacji konfliktowych, nieprzestrzeganiem regulaminu, dokonywaniem kradzieży, stosowaniem używek. Szczegółowe informacje dotyczące trudności poszczególnych wychowanków zostały opisane w zał. nr 1 i nr 2.

Zarówno z dokumentacji, jak i pozyskanych w trakcie kontroli informacji wynika, że kadra placówki podejmuje liczne oddziaływania wychowawcze mające na celu korygowanie niewłaściwych zachowań wychowanków (np.: rozmowy wychowawcze, nakładanie konsekwencji wynikających z regulaminu, zajęcia specjalistyczne, współpraca z sądem, policją i placówkami oświatowymi). Wychowankowie objęci są także opieką pedagoga i psychologa na terenie placówki oraz korzystają ze wsparcia specjalistycznego poza placówką (np.: leczenie w poradni zdrowia psychicznego, diagnoza w poradni psychologiczno-pedagogicznej, udział w psychoterapii). W przypadku wychowanków, którzy wykazują objawy demoralizacji zgodnie z postanowieniem sądu zastosowano nadzór kuratora (1 wychowanka) lub umieszczenie w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (2 wychowanków).

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że zadanie dotyczące przestrzegania standardu opieki i wychowania realizowane jest w sposób prawidłowy.

2. Przestrzeganie przepisów określających zasady działania placówki.

Rozporządzenie MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej określa m.in. jaka dokumentacja powinna być prowadzona w placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia w placówce prowadzi się **ewidencję wychowanków**. W trakcie kontroli przedstawiono do wglądu ewidencje prowadzone odrębnie dla każdej z placówek, które zawierały następujące dane: nazwisko i imię wychowanka, data i miejsce urodzenia, wiek, data przyjęcia, adres ostatniego zameldowania, aktualny adres zamieszkania rodzica lub opiekuna prawnego. W osobnych kartach odnotowywane są informacje o wychowankach, którzy opuścili placówki. Karty zawierają: imię i nazwisko wychowanka, datę i miejsce urodzenia, wiek, datę odejścia, adres obecnego zamieszkania wychowanka, informacje dokąd wychowanek odszedł (np.: do rodziny biologicznej, adopcji, usamodzielniał się). Stwierdzono, że wpisy w ewidencjach odzwierciedlały stan faktyczny wychowanków przebywających w obu placówkach na czas trwania kontroli.

W trakcie kontroli analizie poddano losowo wybraną indywidualną dokumentację dotyczącą łącznie 16 wychowanków, w tym 8 wychowanków z Domu nr 1 oraz 8 wychowanków z Domu nr 2. W oparciu o powyższe ustalono, że zgodnie z § 8 w/w rozporządzenia, dla każdego wychowanka danej placówki prowadzone są **akta osobowe**. Teczki wychowanków zawierały w szczególności: odpisy aktów urodzenia, postanowienia sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej, skierowania z PCPR-u, zaświadczenia o zameldowaniu na pobyt czasowy, świadectwa szkolne, korespondencję z sądem, ośrodkiem pomocy społecznej lub powiatowym centrum pomocy rodzinie, opinie o dzieciach lub rodzinie oraz inną dokumentację dotyczącą spraw formalnych w związku z umieszczeniem w placówce.

Dla wszystkich wychowanków, których dokumentację sprawdzono opracowano **diagnozy psychofizyczne**, o których mowa w § 14 rozporządzenia. Diagnozy zostały sporządzone przez pedagoga zatrudnionego w placówce we współpracy z wychowawcą prowadzącym, w okresie ok. 1 miesiąca od dnia przyjęcia dziecka do placówki. Diagnozy, które sprawdzono zawierały analizę wszystkich obszarów oraz wskazania do dalszej pracy w określonych zakresach, zgodnie z cyt. rozporządzeniem (zał. nr 4).

Zapisy § 15 rozporządzenia określają, że niezwłocznie po sporządzeniu diagnozy psychofizycznej należy opracować **plan pomocy dziecku**. W przypadku 3 nowoprzyjętych wychowanków, na czas trwania kontroli plany nie zostały jeszcze opracowane (1 dziecko przyjęte w 28.02.2023 r., 2 dzieci przyjętych w dn. 09.03.2023 r.). Sporządzono natomiast diagnozy psychofizyczne (z datą 26.03.2023 r. dla 1 dziecko oraz z datą 31.03.2023 r. dla 2 dzieci).

25.04.2023

W dokumentacji pozostałych wychowanków, których teczki przeanalizowano w trakcie kontroli, znajdowały się plany pomocy dziecku (zał. nr 5 i nr 6). Z analizy dokumentacji wynika, że plany opracowywane są na okres pół roku. Dokumenty zawierają podpis wychowawcy prowadzącego oraz wychowanka. W jednym przypadku plan sporządzony został we współpracy z asystentem rodziny. W planach wyznaczono cele główne w pracy z dzieckiem, które sformułowano następująco np.: współpraca z rodziną w celu powrotu dziecka do rodziny, troska o harmonijny rozwój; działania zmierzające do uregulowania sytuacji rodzinnej dziecka, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa, rozwój intelektualny i społeczny; starania o powrót do domu rodzinnego, troska o harmonijny rozwój i uspołecznienie. W planach określone zostały również cele i działania długoterminowe (np.: umacnianie więzi z rodziną, motywowanie do pracy nad sobą, wychowanie do empatii, tworzenie życzliwej atmosfery w placówce, praca nad funkcjonowaniem w grupie, kształtowanie nawyków higienicznych, troska o edukację, troska o rozwój osobowości, kształtowanie pozytywnych relacji z kolegami, nauka gospodarowania czasem wolnym, nauka wydawania pieniędzy, kształtowanie zaufania do otoczenia, wpajanie zasad i norm społecznych, dbanie o stan zdrowia). Do każdego z działań długoterminowych wskazano działania krótkoterminowe ukierunkowane na osiągnięcie założonych celów (np.: umożliwienie stałego kontaktu z rodzeństwem, rozmowy na temat sytuacji rodzinnej, wyrobienie nawyku codziennej pielęgnacji, nauka rzetelnego sprzątnięcia w pokoju, nauka prawidłowego rozwiązywania konfliktów, stosowanie pozytywnych wzmocnień, zachęcanie do wspólnego spędzania czasu, systematyczna nauka, powierzanie obowiązków i zachęcanie do ich rzetelnego wykonywania, rozmowy nt. poszanowania norm społecznych, organizowanie zabaw wyzwalających radość, nauka prania i prasowania, wspólne wyjścia na zakupy, kontrole lekarskie i wizyty w poradniach). W dokumencie znajduje się również opisowe podsumowanie funkcjonowania dziecka w danym okresie.

W placówkach dla każdego wychowanka prowadzone są także **karty pobytu dziecka**. Z analizy dokumentacji wynika, że wpisy dokonywane są w kartach co miesiąc i odnoszą się do wszystkich obszarów, o których mowa w §17 ust. 1 pkt 2 cyt. rozporządzenia (zał. nr 7). Stwierdzono, że karty prowadzone są w sposób prawidłowy, wpisy są krótkie i zwięzłe, odzwierciedlające sytuację i funkcjonowanie wychowanków w placówce.

Zadanie w zakresie prowadzenia ewidencji placówek oraz dokumentacji dotyczącej wychowanków, o której mowa w rozporządzeniu w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, realizowane jest w sposób prawidłowy.

W trakcie kontroli przeanalizowano także dokumentację prowadzoną przez pedagoga i psychologa zatrudnionych w Centrum Administracyjnym.

Pedagog swoją pracę dokumentuje w **Dzienniku zajęć**, który zawiera:

- **Karty pracy zajęć pedagoga** prowadzone odrębnie dla każdego wychowanka biorącego udział w zajęciach (zał. nr 8). W kartach, które dotyczą zajęć indywidualnych z wychowankami odnotowywana jest data, rodzaj zajęć oraz uwagi. Karty prowadzone są dla 9 wychowanków Domu nr 1 oraz dla 12 wychowanków Domu nr 2. Indywidualna praca pedagogiczna z dziećmi ukierunkowana jest przede wszystkim na: zapewnienie pomocy w odrabianiu lekcji, wyrównywanie braków edukacyjnych, udzielenie wsparcia w przeżywanych trudnościach, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów, rozwijanie kompetencji społecznych, przeprowadzanie rozmów profilaktycznych i wychowawczych, organizowanie czasu wolnego i angażowanie wychowanków w różne aktywności, współpracę z kadrą placówki w zakresie pracy z dziećmi, diagnozowanie trudności w poradni psychologiczno-pedagogicznej, obserwację zachowania i korygowanie niewłaściwych postaw. W trakcie kontroli przedstawiono do wglądu również karty udziału w zajęciach rozwijających umiejętności społeczne i emocjonalne, w których uczestniczyli wybrani wychowankowie (zał. nr 9);
- **Karty kontaktów ze szkołą** (zał. nr 10), w których dokumentowana jest współpraca pedagoga z placówkami oświatowymi, do których uczęszczają wychowankowie. Pedagog utrzymuje zarówno bezpośrednie, jak i telefoniczne kontakty z nauczycielami, wychowawcami szkolnymi, pedagogami, pracownikami MOW i MOS w celu bieżącego monitorowania sytuacji szkolnej i wychowawczej dzieci;
- **Karty kontaktów/wyjazdów** (zał. nr 11) do różnych instytucji współpracujących na rzecz dzieci z uwagi na potrzeby wychowanków (np.: wyjazd z wychowankiem do MOS, do poradni psychologiczno-pedagogicznej, do lekarza, do poradni logopedycznej, odwiedziny wychowanka w szpitalu, odbiór wychowanka z kursu, wyjazd od domu rodzinnego wychowanka, kontakty ze specjalistami, wyjazdy z dziećmi w ferie lub wakacje).

Ponadto pedagog systematycznie sporządza **arkusze obserwacji pedagogicznej** wg wzoru dostosowanego do wieku dziecka (zał. nr 12, nr 13 i nr 14).

Psycholog natomiast prowadzi **karty udziału wychowanka w zajęciach specjalistycznych** (zał. nr 15). Z analizy dokumentacji wynika, że psycholog w kartach formułuje wnioski z obserwacji dzieci oraz przeprowadza z nimi rozmowy terapeutyczne w związku ze zgłaszanymi lub zdiagnozowanymi problemami (rozmowy dotyczą np.: relacji z rodzeństwem, prezentowanych zachowań, tęsknoty za domem, braku pewności siebie, problemów szkolnych, rozwoju pasji, radzenia sobie z emocjami, problemów okresu dojrzewania, realizacji obowiązków, motywacji do nauki, problemu uzależnień, depresji).

Dodatkowe czynności psycholog odnotowuje w odrębnym dokumencie, który zawiera datę

Wpis. 25.04.2023
obszerwacja

i opis wykonanej pracy w danym miesiącu (zał. nr 16). Przykładowe wpisy: spacer z wychowankiem, rozmowy z wychowawcami na temat zachowań dzieci, gry i zabawy z dziećmi, uzupełnianie dokumentacji psychologicznej, porady dla wychowawców, rozmowy terapeutyczne z wychowankami. Psycholog sporządza także opinie dotyczące wychowanków, w zależności od potrzeb i sytuacji, które znajdują się w aktach wychowanków.

Podsumowując stwierdzić należy, że dokumentacja pedagoga i psychologa prowadzona jest w sposób prawidłowy.

3. Działania placówki na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną.

Sytuacja prawna wychowanków umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Domu nr 1 i Domu nr 2 przedstawia się następująco:

- **Dom nr 1** – w przypadku 3 dzieci rodzice posiadają ograniczoną władzę rodzicielską; rodzice 4 wychowanków zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, dzieci zostały zgłoszone do ośrodka adopcyjnego; na dzień kontroli w placówce przebywało 7 pełnoletnich wychowanków. Ponadto w stosunku do trójki najmłodszego rodzeństwa sytuacja prawna jest w trakcie regulowania, dzieci zostały zabezpieczone w placówce interwencyjnie. Spośród wychowanków placówki: 12 utrzymuje regularne kontakty z rodziną i osobami bliskimi, 2 ma sporadyczny kontakt; 2 wychowanków nie ma kontaktu z rodzicami;
- **Dom nr 2** – spośród dzieci przebywających w placówce 6 ma uregulowaną sytuację prawną i zostali zgłoszeni do ośrodka adopcyjnego; natomiast w przypadku 7 wychowanków obydwój rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską; w stosunku do 2 dzieci ojciec ma ograniczoną władzę rodzicielską, a matka jest pozbawiona. Spośród wychowanków pięcioro ma sporadyczny kontakt z rodzicami lub osobami bliskimi, natomiast dziewięcioro dzieci utrzymuje regularne kontakty z rodzicami i osobami bliskimi.

Zgodnie z art. 100 ust. 4a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj.: *dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej składa do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem zbadania zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej*). Obowiązek ten dotyczy dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej po dniu 19.09.2014 r., tj. po wejściu w życie ustawy z dnia 25 lipca 2014r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2014, poz. 1188).

Z analizy dokumentacji wynika, że w kontrolowanym okresie powyższy obowiązek dotyczył jednego wychowanka z Domu nr 2 i został on zrealizowany (zał. nr 17).

Zgodnie z art. 93 ust. 4 pkt 3 i 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań placówki należy umożliwianie dzieciom kontaktu z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej oraz podejmowanie działań w celu powrotu dziecka do rodziny. Jak wynika z analizy dokumentacji w tym zakresie, informacje o kontaktach rodziców/osób bliskich z wychowankami zarówno z Domu nr 1 jak i nr 2 odnotowywane są w *zeszytach kontaktów* (zał. nr 18 i zał. nr 19). Ponadto kontakty wychowanków z osobami bliskimi zawarte są również w *karcie pobytu dziecka w obszarze relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi dziecku*. Najczęstszą formą kontaktów odnotowywaną w zeszytach i kartach są odwiedziny w placówce, urlopowania do rodziny lub rozmowa telefoniczna.

Urlopowania wychowanków do domu rodzinnego odbywają się za zgodą sądu (zał. nr 20). Analiza dokumentacji wykazała, że z Domu nr 1 urlopowanych jest 5 wychowanków, w tym troje do matki, dwoje do babki ojczystej; natomiast z Domu nr 2 urlopowanych jest 14 dzieci, w tym: pięcioro do ojca, 2 do matki, 2 do ciotki, 1 do obydwójga rodziców. Urlopowania wychowanków do osób bliskich nadzorowane są przez pracownika socjalnego i wychowawców, którzy monitorują pobyt wychowanków u osób bliskich oraz ich terminowy powrót do placówki. Dokumentacja w tym zakresie prowadzona jest w formie notatek służbowych (zał. nr 21 i nr 22). W przypadku urlopowania dzieci do domów blisko placówek pracownicy przeprowadzają wizyty w domu oraz kontaktują się telefonicznie z rodzicami lub osobami bliskimi. Ponadto placówka informuje właściwy OPS o urlopowaniu dzieci do domu rodzinnego i zwraca się z prośbą o przeprowadzenie kontroli w tym czasie (zał. nr 23).

Centrum Administracyjne Placówek zatrudnia pracownika socjalnego, który współpracuje z rodzinami biologicznymi wychowanków głównie poprzez rozmowy motywujące rodziny do poprawy sytuacji życiowej tak, aby dzieci mogły wrócić do domu rodzinnego. Ponadto motywuje rodziców do podjęcia pracy zarobkowej i terapii uzależnień. Zachęca do kontaktów z dziećmi w celu prawidłowego ich funkcjonowania emocjonalnego. Pomaga w pisaniu pism urzędowych oraz w załatwianiu wszelkich spraw w urzędach, a także dostarcza produkty żywnościowe. Dokumentacja w tym zakresie prowadzona jest w formie notatek służbowych.

Podsumowując stwierdzić należy, że zadanie dotyczące działań placówek na rzecz utrzymywania przez dzieci kontaktów z rodziną realizowane jest prawidłowo. Wychowankowie placówek mają możliwość kontaktów z rodziną oraz osobami bliskimi zarówno na terenie placówek, jak również poprzez kontakt telefoniczny i urlopowania do domu rodzinnego za zgodą sądu.

Ponadto dyrektor placówek realizuje ciężący na nim obowiązek wynikający z art. 100 ust. 4a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

25.04.2023

Okresowa ocena sytuacji dziecka.

Zgodnie z art. 136 – 138 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. 2022 poz. 447 ze zm.) w placówce opiekuńczej wychowawczej winien działać zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, który dokonuje oceny dziecka w celu:

- ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,
- analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną,
- modyfikowania planu pomocy dziecku,
- monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie,
- oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb,
- oceny możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej,
- informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Zespół winien dokonywać okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb – nie rzadziej niż co pół roku, a w przypadku dziecka poniżej 3 lat nie rzadziej niż co trzy miesiące. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka, zespół powinien sformułować na piśmie wnioski dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesłać go do sądu.

W trakcie kontroli przeanalizowano dokumentację dotyczącą okresowej oceny sytuacji dzieci, z której wynika, że w placówkach działa zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. W skład zespołu wchodzi: dyrektor Centrum Administracyjnego Placówek, wychowawca prowadzący, pracownicy PCPR w Busku - Zdroju, pedagog, psycholog oraz przedstawiciele instytucji współpracujących z placówkami takich jak: Sąd Rejonowy w Busku – Zdroju, pracownicy ośrodków pomocy społecznej, wychowawcy ze szkół (zał. nr 24 i nr 25).

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że pierwsze posiedzenie stałego zespołu odbywa się niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki. W placówce Dom nr 1 w 2022 r. odbyło się 9 posiedzeń zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji wychowanków, w tym na 2 dokonywana była zasadność pobytu wszystkich wychowanków, natomiast w Domu nr 2 odbyło się 10 posiedzeń zespołu, w tym na 2 dokonano oceny zasadności pobytu wszystkich wychowanków. W bieżącym roku 2023 r. w Domu nr 1 odbyły się 4 posiedzenia zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka, w tym 1 zespół dokonał oceny zasadności pobytu wszystkich dzieci, natomiast w Domu nr 2 zespół spotykał się 3 razy, w tym 1 raz dokonana była ocena zasadności pobytu wszystkich wychowanków. Z analizy dokumentacji wynika, że ocena zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej dokonywana jest nie rzadziej niż co pół roku (zał. nr 26 i nr 27). Z każdej

oceny sporządzane są protokoły, które zawierają następujące dane: imię, nazwisko i wiek dziecka, datę posiedzenia zespołu oraz wyszczególnione obszary, które podlegają ocenie, takie jak: aktualna sytuacja rodzinna dziecka, analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, informacje o modyfikacji planu, informacje o przebiegu procedur adopcyjnych, ocena stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, ocena możliwości powrotu dziecka do rodziny lub umieszczenia go w rodzinnej pieczy zastępczej, informacja czy w stosunku do dziecka zespół będzie informował sąd o potrzebie umieszczenia w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej oraz wnioski zespołu dotyczące zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji wychowanków i sporządzeniu wniosku co do zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce, protokoły przesyłane są do właściwego sądu, zgodnie z art. 138 ust. 2 w/w ustawy (zał. nr 28).

Ponadto w placówkach odbywają się spotkania kadry placówek, na których omawiane są sprawy bieżące dotyczące funkcjonowania wychowanków, np.: złego zachowania wychowanka, braku możliwości urlopowania wychowanki z MOW z uwagi na negatywne zachowanie, trudności szkolnych wychowanki oraz przyjęcia nowych wychowanków (zał. nr 29 i nr 30).

Zadanie dotyczące funkcjonowania zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz dokonywania oceny zasadności dalszego pobytu dzieci w placówkach realizowane jest prawidłowo.

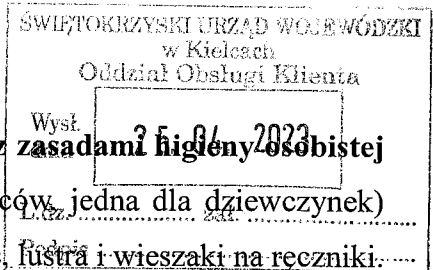
4. Zaspokajanie potrzeb dzieci i respektowanie ich praw.

Podczas kontroli przeprowadzono oględziny placówek, z których sporządzono protokół (zał. nr 31), a także anonimową ankietę wśród wychowanków. Zgodnie z § 18 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, placówki zaspokajają potrzeby dzieci poprzez zapewnienie im:

- **pokoje mieszkalnych:**
  - **Dom nr 1** - 7 pokoi mieszkalnych, w tym: 6 - dwuosobowych i 1-trzyosobowy;
  - **Dom nr 2** – 7 pokoi mieszkalnych, w tym: 6 – dwuosobowych i 1 - trzyosobowy.

Pokoje wychowanków wyposażone są w odpowiednią liczbę łóżek, a także duże szafy ubraniowe, półki, komody, szafki nocne. W każdym pokoju znajduje się biurko z krzesłem dla każdego dziecka. W szafach znajdowały się rzeczy osobiste wychowanków w tym: ubrania, buty, kosmetyki itp. Pościel wychowanków znajdowała się w pojemnikach przy łóżkach. Powierzchnia oraz wyposażenie pokoi pozwalają na swobodne korzystanie z nich. Pokoje były czyste i panował w nich porządek.

- **łazienek z miejscem do prania i suszenia rzeczy osobistych i toalet, w ilości umożliwiającej**

korzystanie z nich w sposób zapewniający intymność i zgodność z zasadami higieny osobistej
– w każdej z placówek znajdują się dwie łazienki (jedna dla chłopców, jedna dla dziewczynek) wyposażone w: 2 natryski, 2 umywalki z szafkami na kosmetyki, 2 wc, łustra i wieszaki na ręczniki.

W łazienkach w trakcie oględzin panował porządek, pomieszczenia zapewniają intymność. Ponadto do dyspozycji wychowanków jest łazienka w podziemiach z dodatkowymi 2 umywalkami, i 2 wc, a także 3 łazienki na poddaszu wyposażone w natryski, umywalki wc. W placówkach funkcjonuje odrębne pomieszczenie do prania i suszenia odzieży.

- **miejsca do nauki** - wychowankowie odrabiają prace domowe w swoich pokojach. Ponadto młodsze dzieci mają możliwość nauki we wspólnych pomieszczeniach tj.: aneks kuchenny z miejscem do wypoczynku, gdzie znajduje się duży stół z krzesłami;
- **miejsca do przygotowywania posiłków, zapewniającego odpowiednie warunki do przechowywania i obróbki żywności** – w każdym z Domów funkcjonuje aneks kuchenny połączony z jadalnią i strefą wypoczynkową. Aneksy wyposażone są w zabudowę meblową, podstawowy sprzęt AGD (kuchenka, lodówka, mikrofała, czajnik, toster) oraz stół z krzesłami do spożywania posiłków. Jak wynika z informacji zawartej w zał. nr 1 i nr 2 cz. IV, wychowankowie z pomocą wychowawcy przygotowują śniadania i kolacje oraz kanapki do szkoły z dostarczonych produktów, a także biorą udział w zajęciach kulinarnych, ucząc się wykonywania różnych potraw i pieczenia ciast. Obiady przygotowywane są w kuchni i spożywane w aneksach kuchennych;
- **wspólnej przestrzeni mieszkalnej, w której można spożywać posiłki, stanowiącej miejsce spotkań i wypoczynku** – w każdej z placówek znajduje się miejsce z wspólną przestrzenią dla wychowanków. Są to aneksy kuchenne z miejsce wypoczynkowym wyposażone w kanapy, szafki, telewizor. Pomieszczenia są odpowiednio wyposażone oraz estetycznie urządzone. Ponadto wychowankowie mają do dyspozycji: salę rehabilitacyjną, sensoryczną, plastyczną, muzyczną, do gry w bilard i piłkarzyki, a także bibliotekę, pokój pedagoga, psychologa oraz plac zabaw, boiska, altankę znajdujące się na terenie placówek;
- **zapewnienia małoletniej w ciąży warunków pobytu odpowiednich do jej potrzeb oraz stałej opieki psychologicznej i ginekologiczno–położniczej** – z informacji przekazanych przez dyrektora podczas kontroli wynika, że placówki są w stanie zapewnić warunki małoletniej wychowance w ciąży do czasu porodu;
- **wyżywienia dostosowanego do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia dziecka i dostępu przez całą dobę do podstawowych produktów żywnościowych oraz napojów** – placówki zapewniają wychowankom 5 posiłków dziennie: śniadanie, II śniadanie, które zabierane jest do szkoły, obiad, podwieczorek, kolacja. Zgodnie z informacją zawartą w zał. nr 1 i nr 2 cz. IV stawka żywieniowa na 1 dziecko wynosi 13 zł. Z analizy jadłospisów wynika, że

posiłki są zróżnicowane, również dzieci w ankietach potwierdzili, że posiłki są dobre i w wystarczających ilościach (zał. nr 32). W trakcie oględzin aneksów kuchennych funkcjonujących w placówkach stwierdzono, że wychowankowie mają do dyspozycji przez całą dobę dodatkowe produkty, które nie zostały uwzględnione w jadłospisie, a których część znajduje się w aneksach kuchennych. Podczas oględzin w lodówkach i szafkach znajdowały się produkty spożywcze, z których wychowankowie mogli przygotowywać sobie posiłki m.in.: ser żółty, mleko, ogórek zielony, dżem, wędlina, masło, herbata, olej, kakao, makaron, przyprawy i inne. Dodatkowe suche produkty znajdowały się w zamykanych szafkach, które, jak wynika z rozmowy z wychowawcą są wydawane dzieciom na ich prośbę i pod nadzorem wychowawcy, co wynika z faktu, że dzieci niszczą i nie szanują żywności. Ponadto w placówkach znajduje się magazyn w którym przechowywana jest większa ilość żywności, którą placówki pozyskują od darczyńców i sponsorów.

▪ **dostępu do opieki zdrowotnej** – opiekę lekarza pierwszego kontaktu wychowankom zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Pacanowie. Wychowankowie korzystają również z usług lekarzy specjalistów, m.in.: okulisty, ortodonta, kardiologa, endokrynologa, ginekologa, dermatologa, laryngologa, neurologa, alergologa, rehabilitanta, ortopedy, ginekologa, psychologa, chirurga. Ponadto objęci są stałą opieką lekarza stomatologa. Część wychowanków korzysta także z poradni zdrowia psychicznego z powodu zaburzeń w zachowaniu. Leki przechowywane są w pokoju wychowawców w zamykanej szafie, w której znajduje się również informacja, które dzieci przyjmują leki zgodnie ze wskazaniami lekarza. Aktualnie ośmiu wychowanków z Domu nr 1 oraz 10 wychowanków z Domu nr 2 przyjmuje leki przepisane przez lekarzy specjalistów.

W Domu nr 1 przebywa jedno dziecko z orzeczeniem o niepełnosprawności, natomiast w Domu nr 2 czworo dzieci posiada orzeczenie o niepełnosprawności. Żadne dziecko nie korzysta ze środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego, natomiast 14 wychowanków korzysta z wyrobów medycznych, w tym: z okularów korekcyjnych – 10 osób, aparatów ortodontycznych – 3 dzieci i wkładki do butów – 1 wychowanek. Spośród obecnie przebywających w placówkach wychowanków łącznie 27 (13 – Dom nr 1 i 14 - Dom nr 2) przebywało w szpitalu na leczeniu spowodowanym m.in.: alergicznym nieżytem błony śluzowej nosa, nieżytowym zapaleniem nosa, wadą postawy, nawracającymi zakażeniami dróg oddechowych, zaparciami, zez zbieżny naprzemienny, nadwzroczność oboju oczu. Szczegółowe informacje dotyczące leczenia w poradniach i szpitalach znajdują się z zał. nr 1 i nr 2 cz. IV. W dokumentacji wychowanków znajdują się pisemne zgody rodziców/opiekunów prawnych dot. objęcia opieką medyczną dzieci umieszczonych w placówkach (zał. nr 33). Ponadto dla każdego wychowanka prowadzony jest

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Oddział Obsługi Klienta
Wyst. 25.04.2023
Data
Podpis

zeszyt medyczny, w którym odnotowywane są wizyty u lekarzy, a także dawki leków. Zeszyt zawiera: imię i nazwisko dziecka PESEL, datę urodzenia, datę przybycia do placówki.

▪ **dostępu do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazane dla dziecka, a także dostępu do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i rekreacyjno-sportowych** – w kontrolowanym okresie w zajęcia rewalidacyjne wg indywidualnego programu edukacyjno – terapeutycznego realizowała 1 osoba z Domu nr 1 i 6 wychowanków z Domu nr 2 zajęcia organizowane były w szkołach, do których uczęszczają dzieci. Ponadto w zajęciach z terapii logopedycznej korzystało dwóch wychowanków z Domu nr 2, w tym jedna w Szkole Podstawowej w Pacanowie, a druga w poradni logopedycznej w Busku – Zdroju. Jedna wychowanka z Domu nr 2 uczestniczyła w terapii biofeedback w poradni psychologiczno – pedagogicznej w Busku – Zdroju. Szczegółowe informacje dotyczące realizowanych zajęć w/w zakresie znajdują się w zał. nr 1 i nr 2 do niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Pozostali wychowankowie w zależności od potrzeb wspierani są przez zatrudnionych w placówkach psychologa i pedagoga, którzy prowadzą z wychowankami zajęcia indywidualne i grupowe. Ponadto specjaliści prowadzą dodatkową pomoc w nauce w formie korepetycji, pomocy przy odrabianiu lekcji oraz dodatkowych zajęć edukacyjnych dla młodszych dzieci w celu usprawnienia słabszych obszarów, np.: ćwiczenia koncentracji uwagi, pamięci, słuchanie tekstów ze zrozumieniem, ćwiczenia dźwiękonaśladowcze, oddechowe, ćwiczenia syntezy słuchowej, poznawanie i utrwalanie liter, nauka czytania.

Placówka organizuje wychowankom różne formy spędzania czasu wolnego m.in.: spotkania okolicznościowe, wycieczki, wyjścia do kina, gry i zajęcia na świeżym powietrzu, w tym: piłka nożna, siatkówka, siłownia na podwórku, rolki, rowery, trampolina. Uczestniczą w zajęciach kulinarnych, plastycznych, artystycznych, religijnych i tanecznych organizowanych w placówkach. Ponadto dwie wychowanki uczęszczają na zajęcia taneczne, dwoje dzieci na SKS i jedna na zajęcia z gry na gitarze.

W 2022 roku wychowankowie placówek wyjechali do Muszyny, Budzynia i Kaźna Dolna, a także do Zakopanego, Chorwacji. W okresie tegorocznych ferii zimowych wychowankowie przebywali w Rabce Zdrój oraz na urlopowaniach u rodziny. Szczegółowe dane dotyczące wyjazdów wakacyjnych i feryjnych zawiera tabela w załączniku nr 1 i nr 2 cz. IV. W bieżącym roku placówki zaplanowały wyjazdy kolonijne do Muszyny – wyjazd dla 21 wychowanków, Nieporęt nad Zalewem Zegrzyńskim (24 wychowanków), Szwajcaria (6 dzieci) oraz turnusy rehabilitacyjne w Ośrodku „Na Górcie” w Busku – Zdroju dla 8 dzieci. Ponadto wychowankowie będą urlopowani do rodziców i osób bliskich zgodnie z decyzją sądu.

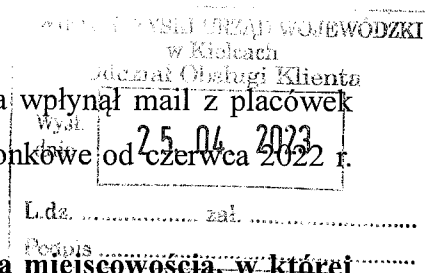
▪ **odzieży, obuwie, bielizny i innych przedmiotów osobistego użytku, stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego, środków higieny osobistej; a także podręczników, pomocy i przyborów szkolnych** – wszyscy wychowankowie posiadają odpowiednią ilość odzieży, bielizny i obuwia, adekwatnych do wieku, rozwoju i pory roku, a w razie potrzeby zaopatrywani są na bieżąco w niezbędne elementy garderoby. Dla każdego wychowanka prowadzony jest „zeszyt zakupów odzieży, obuwia, przyborów szkolnych i innych”, w którym odnotowywana jest data i lista zakupionych rzecznych (zał. nr 34). Ponadto zakupy odzieży i obuwia dokumentowane są dowodami zakupu (faktury, rachunki, dowody wpłaty), które są potwierdzone przez wychowanków osobistym podpisem. Samodzielnych zakupów dokonują pełnoletni wychowankowie, natomiast pozostałe dzieci zakupy robią pod opieką wychowawcy.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że średnia kwota w ubiegłym roku kalendarzowym w Domu nr 1 przeznaczona na zakup odzieży, obuwia, bielizny i innych przedmiotów osobistych, dla jednego wychowanka wyniosła 1 135,09 zł. Natomiast w Domu nr 2 kwota ta wynosiła 1 269,51 zł na jednego wychowanka.

Wychowankowie zaopatrzeni są w środki higieny osobistej stosownie do wieku i potrzeb, tj.: mydło, pastę do zębów, szampon i odżywki do włosów, antypespirant, patyczki kosmetyczne, żel pod prysznic, podpaski, wkładki i inne w zależności od indywidualnych potrzeb podopiecznych. Wszyscy wychowankowie zostali zaopatrzeni w komplety podręczników i przybory szkolne;

▪ **kwoty pieniężnej do własnego dysponowania dla dzieci od 5 roku życia, nie niższej niż 1% i nie wyższej niż 8% kwoty o której mowa w art. 80 ust. 1 pkt. 2 ustawy, ustalonej co miesiąc przez dyrektora placówki (zmienionej obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 10 marca 2021 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnianej)** - od lipca 2021 r. w placówkach obowiązuje nowy „Regulamin przyznawania kieszonkowego wychowankom placówki „Dom Ojca Gwidona nr 1” i „Dom Ojca Gwidona nr 2” (zał. nr 35) wraz z kryterium przyznawania kieszonkowego. W regulaminie nie określono ile wynosi kieszonkowe, a jedynie wskazano, że jego wysokość uzależniona jest od wieku wychowanka (§ 2 pkt 2 regulaminu). Wskazano jedynie, że kieszonkowe dla studentów wynosi 80 zł. W trakcie kontroli przeanalizowano listy wypłat kieszonkowego za miesiące: od grudnia 2022 r. do marca 2023 r. (zał. nr 36) stwierdzając, że kwota wyjściowa kieszonkowego wynosi 10 zł, co jest niezgodne z w/w przepisami prawa. W związku z powyższym dyrektor placówek złożyła stosowne wyjaśnienie (zał. nr 37), w którym zobowiązała się do wyrównania kieszonkowego zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie. Ponadto w trakcie kontroli zaktualizowane zostały kryteria przyznawania kieszonkowego, zgodnie z którymi kwota wyjściowa wynosi 14 zł (zał. nr

38). W dniu 18.04.2023 r. do Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia: wpłynął mail z placówek opiekuńczo – wychowawczych z listami wypłat wyrównującymi kieszonkowe od czerwca 2022 r. do marca 2023 r.;

- **dostępu do nauki, w tym również w szkołach usytuowanych poza miejscowością, w której znajduje się placówka oraz w systemie nauczania indywidualnego oraz opłaty za pobyt w bursie lub internatach, jeżeli dziecko uczy się poza miejscowością, w której znajduje się placówka, a także pomocy w nauce, w szczególności przy odrabianiu zadań domowych** – wszyscy wychowankowie placówek mają zapewniony dostęp do nauki, szczegółowe informacje nt. szkół, do których uczęszczają wychowankowie poszczególnych placówek zawiera załącznik nr 1 i nr 2 cz. IV. Spośród wychowanków przebywających w placówkach ośmiu posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Dwoje ma opinie o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb oraz możliwości psychofizycznych i edukacyjnych ucznia oraz dwóch wychowanków ma opinie dotyczące objęcia dziecka dodatkową pomocą psychologiczno – pedagogiczną. W placówkach nie ma wychowanków posiadających nauczanie indywidualne. Wychowankom w nauce oraz bieżącym odrabianiu prac domowych pomagają wychowawcy oraz specjaliści zatrudnieni w Centrum. W zajęciach wyrównawczych w roku szkolnym 2022/2023, które odbywają się w szkole uczestniczy po czterech wychowanków z każdej z placówek;
- **opłatę za pobyt w bursie lub internacie oraz pokrycia kosztów przejazdu do i z miejsca uzasadnionego pobytu poza placówką** – placówki zgodnie z informacjami zawartymi w załączniku do kontroli nr 1 i nr 2 cz. IV pokrywają opłaty za przejazd na praktykę, do lekarzy, sanatorium, wyjazdy w okresie wakacji. Ponadto placówki pokrywają koszty pobytu wychowanków w internatach, a także koszty wynajmu mieszkania i pokoju w miejscowościach, w których uczą się pełnoletni wychowankowie;
- **respektowania praw dziecka** – z informacji uzyskanych w trakcie kontroli wynika, że zapisy regulujące prawa i obowiązki wychowanków zostały określone w § 16 regulaminu organizacyjnego każdej z placówek. Zgodnie z zapisami wychowankowie w placówkach mają prawo m.in. do: wszechstronnego rozwoju zgodnie z Kartą Praw Dziecka, opieki wychowawczej, ochrony i poszanowania jego godności oraz życzliwego i podmiotowego traktowania, wyrażania własnych poglądów we wszystkich sprawach jego dotyczących, swobody wyrażania myśli i przekonań, a także uczestnictwa w zajęciach socjalizacyjnych, korekcyjnych, kompensacyjnych i innych, kształcenia, wyrównywania opóźnień rozwojowych i szkolnych, odpowiednich warunków mieszkaniowych, całodobowego wyżywienia, zaopatrzenia w odzież i inne potrzebne przedmioty codziennego użytku, opieki lekarskiej, rozwijania zainteresowań i zdolności, drobnych kwot pieniężnych do własnego dysponowania, regularnego i bezpośredniego kontaktu z rodzicami

i osobami bliskimi.

Wychowankowie placówek opiekuńczo – wychowawczych Domu nr 1 i Domu nr 2 zapoznawani są z prawami i obowiązkami z chwilą przyjęcia do placówki, co potwierdzają własnoręcznym podpisem (zał. nr 39). Ponadto dokument dostępny jest w salonie dla wszystkich dzieci. Wychowankowie wiedzą kto stoi na staży ich praw i do kogo można zadzwonić w razie potrzeby.

▪ **współpraca placówek z instytucjami działającymi na rzecz dzieci oraz trudności/problemy w realizacji zadań;** Placówki w ramach wykonywania swoich zadań współpracują z różnymi instytucjami, a w szczególności z: sądem rodzinnym, PCPR/MOPR, GOPS, szkołami, do których uczęszczają dzieci, poradnią psychologiczno – pedagogiczną, a także z licznymi darczyńcami i sponsorami.

Z informacji uzyskanych w trakcie kontroli (zał. nr 1 i nr 2 cz. IV) oraz rozmów przeprowadzonych z pracownikami placówek wynika, że głównym problemem, z którymi borykają się placówki jest postępująca demoralizacja niektórych wychowanków i związane z tym zagrożenia wynikające z uzależnienia od mediów tj.: Tik-Tok, Instagram, Facebook, a także łatwy dostęp do substancji psychoaktywnych, alkoholu i e-papierosów. Ponadto trudnością jest również odległość do większych miast co związane jest z kosztownymi dojazdami do szkół, lekarzy, poradni specjalistycznych i psychoterapeutów.

Podsumowując, stwierdzić należy, że zadanie dotyczące zaspokajania potrzeb dzieci i respektowanie ich praw realizowane jest prawidłowo.

Analiza ankiet przeprowadzonych wśród wychowanków placówek.

Anonimowa ankieta (zał. nr 40) została wypełniona przez 11 wychowanków Domu nr 1 i 8 wychowanków Domu nr 2.

Wszyscy ankietowani wychowankowie (19 osób) wskazali, że placówka zapewnia im: łóżko i pościel do spania, meble na ubrania i rzeczy osobiste, miejsce do nauki, odpowiednie ubrania, buty i bieliznę, podręczniki i przybory szkolne, posiłki, kieszonkowe, środki higieny osobistej, możliwość korzystania z własnego telefonu komórkowego lub telefonu placówki, opiekę wychowawców, kontakt z rodziną. Spośród ankietowanych 19 wychowanków wskazało, że mają dostęp do lekarza, placówka umożliwia im kontakt z kolegami i koleżankami, mają możliwość spędzania czasu wolnego w różnych formach i rozwoju zainteresowań, a także możliwość samodzielnego przygotowywania posiłków. Natomiast 8 wychowanków potwierdziło, że otrzymują pomoc w nauce, uczestniczą w różnych wyjazdach np. na wakacje. 18 wychowanków wskazało, że w placówce przestrzegane są prawa dziecka, jeden nie udzielił odpowiedzi.

ŚWIĘTOKRZYSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
w Kielcach
Oddział Obsługi Klienta

Wyst. Lp. 25 w 04. 2023
Lp. 1

oceniłono 25 w 04. 2023
Podpis

Relacje i kontakty z innymi wychowankami w placówce w następujący sposób: są super – 15 odpowiedzi; takie sobie, mogą być – 4 odpowiedzi. Natomiast w zakresie relacji wychowanków z kadrami placówki wskazano: są super – 15 odpowiedzi; takie sobie, mogą być – 4 odpowiedzi.

Na pytanie czy możesz swobodnie korzystać z telefonu komórkowego?: 13 osób odpowiedziało, że TAK; 2 wychowanków nie ma swojego telefonu, 1 nie udzieliła odpowiedzi, 3 dzieci odpowiedziało, że NIE ZAWSZE, z tego: przy jednej brak uzasadnienia, jedna z uwagi na wyznaczony czas korzystania z telefonu i jedna za otrzymanie oceny 1 (niedostatecznej). Ankietowani wychowankowie potwierdzili także, że otrzymują kieszonkowe, z czego 7 wychowanków w kwocie 60 zł, jeden w wysokości 70 zł oraz 11 wychowanków w kwocie od 19 zł. do 40 zł. Wychowankowie kieszonkowe przechowują u siebie (8 osób), natomiast w jedenastu przypadkach wskazano, że u wychowawcy za zgodą wychowanka.

Z analizy wynika, że wszyscy ankietowani wychowankowie znają nagrody i kary jakie obowiązują w placówce, w tym 12 wychowanków wskazało, że może odwoływać się od kar, a 7 udzieliło odpowiedzi nie zawsze.

Wszyscy ankietowani wychowankowie (19 osób) odpowiedzieli, że jedzenie przygotowywane w placówkach jest bardzo dobre. W opinii 12 wychowanków ilość jedzenia jest wystarczająca, a 7 wychowanków wskazało, że jedzą ile chcą z dodatkami. Wszyscy wychowankowie potwierdzili, że dostęp do jedzenia i picia mają cały czas.

Na pytanie „Co chciałbyś zmienić w placówce?” udzielono następujących odpowiedzi: 13 osób wskazało że „nic”, natomiast pozostałe osoby wskazały na: zwiększenie kieszonkowego, zaostrzenie zasad dla młodszych wychowanków, wydłużenie czasu zwolnień z placówki, „jednego wychowawcę” oraz zakup szafy na klucz przed wścibskimi dziećmi.

Podsumowując stwierdzić należy, że odpowiedzi zawarte w ankietach wyrażają pozytywną opinię ankietowanych wychowanków na temat placówki. Mając powyższe na uwadze, zasadne jest omówienie powyższych kwestii (np. kieszonkowe, wyjścia, relacje z wychowawcami, szafa na klucz) podczas spotkania kadry i dyrektora z wychowankami placówek.

Ustaleń dokonano na podstawie:

- rozmów z Dyrektorem Centrum oraz pracownikami pedagogicznymi placówki,
- analizy dokumentacji: Regulaminów Organizacyjnych i Statutów Placówek, regulaminów wewnętrznych, planów pomocy dziecku i kart pobytu, diagnoz psychofizycznych dziecka, akt osobowych wychowanków, dokumentacji z posiedzeń stałych zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, dokumentacji specjalistów (pedagoga, psychologa, pracownika socjalnego), kart odzieżowych, jadłospisu, grafików dyżurów i innych związanych z zakresem kontroli;
- anonimowych ankiet wypełnionych przez wychowanków placówek,
- wizji lokalnej i oględzin pomieszczeń placówki.

Mając na uwadze powyższe na uwadze nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Osoby kontrolujące:

Katarzyna Arendorbs
.....
Anno Krupa Pawlaske
.....

pas

ZASTĘPCA DYREKTORA
Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia

Mariusz Pasak

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Zbigniew Koniusz

Podpis